

1888-10-01

þÿ — ° ± Ä ¬ Ñ Ä ± Ñ ¹ Â Ä · Â š í À Á ¿ Å

þÿ • Á µ Å ½ · Ä ¹ ² ð Á ñ³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8185>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γεωμια

Ευρος

Ευρος = Αγγλία

φορολογία

αρχαιοτέτες

Ποικας ✓

Αδωμοκία

Δωμοσυν

Κ. Χαίμα Δω

Ευρος

χειρξία

επιδικατα

βωμικαυ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ.

'Εν τῷ «Χρόνῳ» ἐδημοσιεύθη τὸ ἔξῃ περὶ Κύπρου ἄρθρον· «Τὰ πράγματα τῆς Κύπρου δὲν ἐλκύουσι ζωηρῶς τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Ἀγγλων, καίτοι ὑπάρχουσι λόγοι, ὧν ἕνεκεν δὲν ἔπρεπε νὰ διαφεύγῃσιν ὀλίγως τὴν προσοχὴν». Ἀπεκτίσαμεν τὴν νῆσον ἐν ἔτει 1878 ὡς στρατιωτικὸν σταθμὸν, ἐπὶ τινὰ δὲ χρόνον πάντες ἐφαίνοντο κατευχαριστημένοι ἐκ τῆς νέας κτήσεως. Συνεφωνήσαμεν ἄποτίνωμεν εἰς τὸν Σουλτάνον ποσὸν, ἕπερ ἐπωράθη λίαν ὑπέρογκον, ἐξακολουθούμεν δ' ἀπὸ δέκα ἐτῶν καταβάλλοντες τακτικῶς τὸ ποσὸν τοῦτο. Μέχρι τοῦδε μικρὸν ἐχρησίμευσεν ἡ κατοχὴ, ἐπειδὴ ὀλίγως κατὰ μέσον ἔρον καταβύλλομεν ὑπὲρ αὐτῆς ἀνὰ πᾶν ἔτος· περὶ τὰς τριάκοντα χιλιάδας λιρῶν, ὅσον νὰ ὑποτεθῇ εἰς τὰ ὑπουργεῖα, ἅτινα διεδέχθησαν ἄλληλα ἀπὸ τοῦ 1878, κρίνουσι τὴν κτήσιν ἀνταξίαν τῆς θυσίας. Ἡ θέσις τῆς Κύπρου ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς παγκοσμίου ἡμερώσεως δὲν εἶνε ἀνεπιφανής· κειμένη εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐνώσεως τῶν τριῶν μεγάλων πολιτισμῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου, τοῦ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ τῆς

Ἀσίας, σώζουσα δ' ἀναριθμητὰ ἔχνη καὶ λείψανα τοῦ κατὰ τοὺς προϊστορικοῦς, κλασικοῦ καὶ μεσαιωνικοῦ χρόνου βίου, ἡ νῆσος παρέχει εὐρὸν στάδιον εἰς ἀρχαιολογικὰς ἐρεῖνας, ὧν ἐπελήφθη ἤδη ἡ ἰστωρικὴ πρωτοβουλία. Αἱ ἀνασκευαὶ, αἱ ἐπιχειρήσαντες εἰσεῖς τῆς Βρετανικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς θέσεως, ἐν ἧν ἔκειτο ὁ ναὸς τῆς Παρίας Ἀφροδίτης, ἡ γαγονεῖς φῶς ἐρείπια ἀρκοῦντα, ὅπως ὁρίσθη εἰς τὰ καθέλου ὁρμητὸς τῆς οἰκοδόμητος. Ἐπιγραφαὶ εὐρέθησαν περὶ τὰς 150, εὐρέθησαν δὲ καὶ τινὰ καλλιτεχνήματα, ἐν οἷς μαρμαρινὴ κεφαλὴ παιδὸς ἀρίστης ἑλληνικῆς τέχνης. Ἐν γένει τὰ πορίσματα τῶν ἀνασκευῶν ὑπῆρξαν τοσοῦτον ἐνθαρρυντικὰ, ὥστε χωρὶς πλουσίαι οἱ ἡ Ἀγγλία δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ διακοπῶσιν ἕνεκεν ἑλλείψεως χρημάτων.

Φωνή της Κύπρου
1)13/10/1888

Καὶ ταῦτα μὲν ἰνδιαφέρουσι τοὺς εὐπό-
 ρους ἑραστὰς τῆς ἀρχαίας τέχνης. Ἄλ-
 λά καὶ ἐξ ἄλλης ἀπόψεως τὰ πράγματα
 τῆς Κύπρου εἶνε ἄξια τῆς προσοχῆς τῶν
 Ἑλλήνων φορολογουμένων. Ἡ οικονομι-
 κὴ κατάστασις τῆς νήσου εἶνε, τό γε
 νῦν ἔχον, ἥκιστα εὐχέρητος. Ὅτι ἀπορᾶ
 τὰ ἐπὶ τόπου ἔσοδα καὶ τὰ ἔξωδα, οὐ μόν-
 ον ὑπάρχει ἰσοζύγιον, ἀλλ' ἀπομένει καὶ
 σπουδαῖον περίσσευμα. Ἐν συνόλῳ, κατὰ
 τὴν δεκάτη ἄγγλικὴν διαχειρίσιν, εἰσι-
 πράχθησαν λ. στ. 1,672,426· ἰδαπκ-
 νήθησαν δὲ 1,127,579. Ἀπελείρηθη λοι-
 πὸν περίσσευμα ἐκ λ. στ. 554,847.
 Ἄλλ' ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας ἀπορροφᾶ
 92,000 λ. στ. κατ' ἔτος, ἵνα δ' ἐπαρ-
 κείῃ εἰς τὸ βάρος τοῦτο ἡ νήσος, ἰδίη-
 σε νὰ προσέλθῃ ἀρωγὸς ἡ ἄγγλικὴ κυ-
 βέρνησις, καταβλοοῦσα ἐν ὄλῳ λ. στ.
 294,000. Προστιθεμένου τοῦ ποσοῦ τού-
 του, αἱ ὕλικαι πρόσοδοι τῆς νήσου ἐν μιᾷ
 δεκαετίᾳ ἀνέρχονται εἰς 1,966,426.
 Κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα ἰδαπκνήθησαν,
 ἐπὶ τόπου 1,127,579 καὶ εἰς ἄλλο τῆ
 Π. ἂν 893,750, ἦτοι ἐν ὄλῳ 2,021,
 329. Ἀπέμεινε λοιπὸν ἔλλειμμα ἐκ 54,
 903 λ. στ. Τὸ εὐκρινὲς συμπέρασμα εἶνε
 ὅτι, ἐπὶ αἱ πρόσοδοι τῆς νήσου κατελι-
 πον ἐν μιᾷ δεκαετίᾳ περίσσευμα ἐκ 544,
 000 λ. στ., ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας
 ἀπερρέρησεν 893,000, ἐξ ὧν 294,000·
 κατέβηκε τὸ ἄγγλικὸν τριμῖον. Ἐν αὐ-

λαῖς λέξεσιν ἡ Κύπρος ἠγόρασεν ἀντὶ
 600 χιλιάδων λιγῶν τὸ προνόμιον τοῦ
 κυβερναῖσθαι ἐπὶ δέκα ἔτη ὑπὸ τῆς Ἑλ-
 λασίας. Ἐφέτος τὸ εἰς 31,466 λ. στ.
 ὀρθρὸν περίσσευμα ἐλαττοῦται τοῦ μέ-
 σοῦ ὄρου, διότι ἡ Κύπρος ὑπέφερε δεινῶς
 ἐξ ἀνομοδρίας, ἥτις ἐν τισὶ μὲν διαμερί-
 σμασὶ κατέστησεν ἀναγκαῖα ἔκτακτα μέ-
 τρα ἀνακουφίσεως, ἀλλαγῶν δὲ ἐπήνεγ-
 κεν αὐξήσιν τῶν ἀγροτικῶν ἐγκλημάτων,
 συνεπενηγκοῦσαν αὐξήσιν τῶν ἀτυνομι-
 κῶν καὶ δικαστικῶν δαπανῶν. Ὁ ἀρ-
 μοστής Σὶρ Βούλσερ ἐκρίνευ ἀπαραίτη-

τον να καταβάλῃ ἢ Ἀγγλία ἐξ μυριά-
δας λιρῶν, ἵνα ἐπιτευχθῇ ἰσοζύγιον καὶ
ἐξοφληθῇ ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας. Ἀλλ-
λὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, πα-
ρὰ τὴν σύστασιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἄ-
ποικιῶν, ἤρνηθη νὰ διαθέσῃ πλείονας
τῶν τρισμυρίων λιρῶν, ἐξέφρασε δὲ τὴν
ἐλπίδα εἶναι «δι' ἐπιμελεστάτης διαχειρί-
σεως τῶν πέρων τῆς νήσου, διὰ προσκαί-
ρου χρησιμοποίησεως τῶν παρακτιθη-
κῶν καὶ δι' ἄλλων συνδουασιῶν, ἐπὶ πᾶσι
δὲ δι' εὐσταθοῦς περιστολῆς τῶν δαπα-
νῶν, καὶ ἰδίᾳ δὲ δι' ἐλαττώσεως τῶν
ὑπερβαίνοντων ποσῶν τι μισθῶν», θὰ
ἀποκαταστή τὸ ἰσοζύγιον. Ὁ λόρδος
Κνούτσορδ ἀπεκρίθη εἶναι καταβάλλεται
μὲν πᾶσα προσπάθεια πρὸς περιστολήν
τῶν δαπανῶν, εἶτι ὅμως ἡ ἐλάττωσις τῶν
μισθῶν κείναι ἐκτὸς συζητήσεως, τοῦτο
δὲ χάριν τῆς δημοσίας πίστεως, «διότι
πολλοὶ τῶν ὑπαλλήλων κατέλιπον ἐτέ-
ρους κλάδους τῆς ὑπηρεσίας, ἵνα ὑπηρε-
τήσωσιν ἐν Κύπρῳ». Τὸ ἐπιχείρημα ἐ-
φάνετο ἀκαταμάχητον· ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν
οἰκονομικῶν ὑπουργός ἀνταπήνησεν
ἀλλοκότως εἶτι, «εἴαν ἡ πρόσκαιρος ἐλάτ-
τωσις τοῦ μισθοῦ ἐκληθῆ ὡς φορολογία,
εἰς τὴν τυχαίαν ταύτην περιπέτειαν ὑπό-
κινεῖται πάντες οἱ ὑπάλληλοι, ἐν Κύπρῳ
ἢ ἀλλαχοῦ». Ἐν ἄλλαις λέξεσι τὸ ὑ-
πουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν φρονεῖ εἶναι οὐ-
δὲν ἔχει τὸ ἀδίκον ἢ ἀνθαίρετος ἐλάττω-
σις μισθῶν προσυμπεφωνημένων, τὸν κα-
τάφωρον δὲ τοῦτον σφετερισμὸν δὲν θεω-
ρεῖ ὡς ἀθέτησιν τῶν ἔρων τῆς δημοσίας
ἠθικῆς, διότι πρόκειται περὶ φορολογίας!
Ἄφοῦ οὕτω κρίνει Ἀγγλος ὑπουργός, οὐ-
δὲν ἄπορον, εἴαν τὰ αἰρετὰ μέλη τοῦ Νο-
μοθετικοῦ Συμβουλίου τῆς Κύπρου προ-
επάθησαν νὰ ἐλαττώσωσι τοὺς μισθοὺς
πάντων τῶν Ἀγγλῶν ὑπαλλήλων. Ὁ
ἀρμολογὴς ἐξήκιστα εἶπεν· ἀλλ' εἴαν γί-

νωσι δεχται αι θεωριαι του υπουργειου των οικονομικων, η διαγωγη των Κυπριων ην, ου μονον νομιμος, αλλα και εις ακρον πατριωτικη. Κατ' ουσιαν πιστευεται οτι αι δαπαναι της δημοσιας υπηρεσιας εν Κυπρω εινε δεκτικαι σπουδαιας ελαττωσεως, εν διακοινωνωσει δ' απο 3 Αυγουστου 1888 ο λорδος Κνεύτσφορνδ αγγελλει οτι, κατ'α την προσεχη χηρειον της ηεσεως. ο μισθος του αουμστρου θα

ελαττωθη απο 4000 λ. εις 2000, ο δε του γραμματειου της επικρατειας απο 1200 εις 800, θα εφραμοσθη δ' εν πασι τοις κληδοις της υπηρεσιας αυστηρατατη οικονομια. Τουτο εινε βεβιως αναγκαιοτατον ουζητητεον ομως αν επεικωσ πολιτευομεθα προς τους Κυπριους, επιβαλλοντες αυτοις το μεγαιστον μερος του καταθλιπτικωτατου φορου της υποτελειας. Ουδεις αρνειται οτι η Κυπρος ωρεληθη μεγαλωσ τεθεισα υπο αγγλικην διαχειρησιν. Παρεσχομεν αυτη, ως ωμολογησεν ο Κ. Χαικαλλη, το ανεκτιμητον πλεονεκτημα αδιαφθερου και αμεροληπτου δικαιοσυνης, απηλλαξμεν δ' αυτην της μαστιγος των ακριδων. Αλλα το αντιτιμον απεισαν οι Κυπριοι αδριωσ. Κατεβαλον ημισυ εκατομμυριον λιρων εντος δεκα ετων, εαν δ' υπεριχυση η γνωμη του υπουργειου των οικονομικων, θα καταβαλωσιν ετι πλειονα εν τω μελλοντι. Και ομως, εαν πρασχωμεν πιστιν εις τον Κ. Χαικαλλη, αι προ δεκαετιας ευελπιδες προσδοκiai βιομηχανικησ και γεωργικησ αναπτωξεωσ δεν επληρωθησαν, ουδ' εινε πιθανον να πληρωθωσιν, ερ' οσον ο φορος της υποτελειας απορροφα το καθαρωτερον μερος των προσοδων και το θησαυροφυλακιον τρεφει ιδιαιτερας θεωριασ περι φορολογικων περιπετειων. Το ενεσθησ

σύστημα, καθ' ὃ τὸ ἐξ Ἀγγλίας βοήθη-
μα ἐφαρτάται. ἐκ τῶν ταλαντευομένων
ἀνγκῶν τῆς ἐπιτοπίας διαχειρίσεως, δὲν
εἶνε εὐχάριστον. Ἐάν εἶνε δίκαιον νὰ φέ-
ρη ἡ χώρα αὕτη ἐν μέρος τοῦ ἐπικυβοῦς
φόρου τῆς ὑποτελείας, τὸ ποσοστὸν κα-
λὸν εἶνε νὰ ὀρισθῇ ἀναλλοιώτως καὶ ἐν
ἐλευθερίῳ πνεύματι. Τὴν Κύπρον κατέ-
χομεν χάριν ἰδίων ἡμῶν σκοπῶν, πρὸς
τοὺς σκοποὺς δὲ τούτους δεόν νὰ ὦσιν
ἀνάλογοι αἰ θυσίαι. Ἐάν ἐπήρχετο διαρ-
κῆς τις συμφωνία, τὰ περισσεύματα, ἅ-
τινα θὰ ἐπαυγχνόντο δι' ἀγαθῆς δια-
χειρήσεως, θὰ διετίθεντο πρὸς ἐλάττωσιν
φόρων, ἢ ἀνάπτυξιν τῶν βιομηχανικῶν
καὶ γεωργικῶν πόρων τῆς νήσου, ἐνῶ νῦν
χρησιμεύουσιν εἰς ἐλάττωσιν τοῦ βοηθή-
ματος, ὠφελούντα μόνον τὸ ἀγγλικὸν θη-
σαυροφυλάκιον. Ὑπὸ τοῦς ἐνεστῶτας ὀ-
ρους, τηροῦμεν μὲν τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀπο-
νέμομεν ἀμερόληπτον δικαιοσύνην, δὲν
δυνάμεθα ἔτι ν' ἀποδώσωμεν εἰς τὴν
νήσον τὴν ἀρχαίαν εὐημερίαν καὶ εὐφρο-
σίαν.